

Den eller *den*, hvilken som helst, t. ex.: *Det kan ingen säga, hvarken den eller den.*

DEN, III, brukas ofta, både i tal och skrift, i stället för *Honom, Henne*, isynnerhet när dermed hänsyftas på ett nomen af tvetydigt kön (communis generis), t. ex.: *Hvar är hatten? den* (honom) *har jag sålt.* — *Se der en god bok; läs den* (henne). *Hvad tycker du om hennes växt? Den finner jag ganska vacker.*

DEN, DET, DEM, IV, egentl. demonstrativt pronomen, brukas stundom i stället för dativ och akkusativ af *Hvilken, Hvilket, Hvilka*, t. ex.: *En man, den ni väl känner, den alla bevisa aktning.* — *Ett förhållande, det alla känna.* — *Personer, dem alla menniskor hata.* — *Vänner, dem jag skänker hela min tillgifvenhet.*

DENAR, -är, m. 5. Ett slags mindre mynt hos Romarne. Denarius.

DENDRIT, däन्द्रit', m. 5. (mineral.) Stenart med träd- eller växtlika figurer på ytan.

DENIGRATION, ---tschón, f. 3. (bildadt efter det franska *Dénigrement*; föga brukl.) Svärtande, förtal.

DENIGRERA, v. a. 1. (fr. *Dénigrer*) Svärta, förtala. — Föga brukl.

DENNE, m. DENNA, m. o. f. DETTA, n. (genit. *Dennes, Dennas, Dettas*; pl. nomin. *Desse, m., Dessa, m., f. o. n.*; genit. *Desses, m., Dessas, m., f. o. n.*; akkus. *Dessa*) Demonstrativt pronomen, som utmärker ett föremål bestämmande och liksom närmare, än *Den* (se d. o. II). *Denne man är känd för sin ärlighet.* — *Denna gången lyckades han icke.* — *Det var på denna tid och ibland dessa folk, som utgången af ett krig merendels berodde af en seger.* — *Delta folk, så ståndaktigt i motgången.* — *Den 2:dra dennes* (förkortas vanligtvis till: *D. 2 d:s*), den andra dagen i denna månad. — *Syn.* *Den här, Ifrågavarande.*

DENSAMME, m. DENSAMMA, m. o. f. DETSAMMA, n. Demonstrativt pronomen. Se *Samme*.

DENSITET, däਂnsitét', f. 3. (vetensk.) Täthet. DENTAL, däਂntäl, a. 2. (vetensk.) Till tänderna hörande. *D--bokstaf*, sådan, vid hvars uttalande tungan rör vid tänderna. Tandbokstaf.

DENTIST, däਂnti'sst, m. 5. Tandläkare.

DEPARTEMENT, departemäng, n. 3. (fr.) 1) (egentl.) En saks fördelning emellan flere, eller en viss afdelning inom en större krets af föremål. — 2) (i svenska statsförvaltningen) Särskilt fördelning af riksärendena i och för deras fördragning. Statsråds-departementerna äro sju: Utrikes-, Justitie-, Civil-, Finans-, Landt försvars-, Sjöförsvars- och Ecklesiastik-departementet. — 3) (fig. fam.) Hvad som tillhör ens åtgärd ell. befattning. *Denna sak hör icke till mitt d., till min befattning.* — 3) Visst distrikt i Frankrike, efter den år 1791 gjorda nyare indelningen af dess område. *D-et Seine-et-Loire.* — *Seine-et-d-el.* — En och annan har börjat skriva *Departemang.*

DEPARTEMENTAL, ---mångtäl, äfven ---männat, a. 2. 1) Som har afseende på indelning i departementer (hem. 1) eller tillhör ett departement (hem. 2). *D--styrelse, förvaltning.* — 2) Som tillhör eller angår departementerna i Frankrike (se *Departement*, 3) eller deras styrelse, o. s. v.

DEPARTEMENTS-CHEF, departtemängschäf, m. 3. (i Sverige) Hvarje ledamot af statsrådet, som står i spetsen för något departement (hem. 2). Svarar emot en styrande minister i flera andra länder.

DEPENDERA, depånggdéra, v. n. 1. (fr. *Dépendre*) Bero, stå under ens lydnad.

DEPENSE, depånggs, m. 3. (fr.) Kostnad, utgift.

DEPENSERA, depånggséra, v. n. 1. (fr. *Dépenser*) 1) Utgifva (penningar), kosta ut. — 2) Förslösa. — *Depenserande*, n. 4.

DEPESCH, -på'sch, m. 3. (fr. *Dépêche*) 1) Skrifvelse i statsärender, som bör skyndsamt besörjas. — 2) Papper af vigt, som befordras med kurir. [*Depeche.*]

DEPHLOGISTICERA, deflåjstiséra, v. a. 1. (gam. kem.) Beröfva en kropp dess phlogiston (se d. o.).

DEPLACERA, v. a. 1. (fr. *Déplacer*) 1) Sätta på annat ställe, flytta något ifrån dess plats, rubba. — 2) Uttränga någon ifrån dess plats eller syssla. — *Deplacerande*, n. 4. o. *Deplacering*, f. 2.

DEPLOJERA, deplåjéra, v. n. 1. (om trupper) Förändra sin ställning ifrån kolonn till linie, marschera upp i linie. — *Deplojerande*, n. 4. o. *Deplojerering*, f. 2. [*Deployera.*]

DEPONENS, depångns, n. 3. pl. — *nentier* (nä'nntsiär). (lat.; gram.) *Verbum* d. ell. blott *d.*, sådant verb, som har passiv form, men icke passiv betydelse.

DEPONERA, v. a. 1. (jur.) Anförtro, lemna, nedsätta i förvar. Säges isynnerhet om penningar. — *Deponerande*, n. 4. o. *Deponering*, f. 2.

DEPORTATION, depårrtatschón, f. 3. Landsförvisning till någon bestämd ort, helst en aflägsen koloni eller närbelägen ö.

DEPORTERA, v. a. 1. Landsförvisa till bestämd ort. Jfr. *Deportation*. — *Deporterande*, n. 4. o. *Deportering*, f. 2.

DEPOSITION, ---tschón, f. 3. (jur.) 1) Nedsättande i förvar. Brukas helst om penningar. — 2) I förvar nedsatta penningar.

DEPOSITIONS-ATTEST, ---tschónsattä'sst, m. 3. Betyg af vederbörande myndighet, att penningar blifvit deponerade.

DEPOSITOBANK, depositobångk, m. 5. Bankinrättning, hvarst förråder af ädla metaller nedläggas, myntade eller ommyntade, hvaremot banken derå uthändiggar kvittenser eller gifver kredit på sina böcker, i hvilket sednare fall den kallas Girobank.

DEPOSITUM, depositumm, n. pl. — *sita.* (lat.) Anförtrodt, i förvar insatt, nedsatt gods. Kallas i gammal svensk lagstil Inlagsfä.

DEPOSITÄR, ---är, m. 3. Person, som emottager eller emottagit något i förvar.

DEPOSSEDERA, depåssedéra, v. a. 1. (fr. *Déposséder*) Drifva från besittningen af något, afhända. — *Deposserande*, n. 4.

DEPOT, depå, m. 3. (fr.) 1) Nedsatt eller anförtrodt gods. — 2) Nederlag (af varor eller krigsförnödenheter). — 3) Förvaringsställe, förrådsrum, nederlagsplats, magasin. — 4) Ställe, der efterlemnade soldater af ett regemente, eller rekryter, äro förlagde; äfv. sjelfva manskapet.

DEPRAVATION, ---tschón, f. 3. 1) Förskämning, försämring. — 2) Sedeförderf.

DEPRAVERA, v. a. 1. Förskämma, förderfva, försämra. — *Depraverande*, n. 4. o. *Depravering*, f. 2.

DEPRESSION, depråsschón, f. 3. (vetensk.) Nedtryckning, nedplattning.

DEPRIMERA, v. a. 1. (vetensk.) Nedtrycka, nedplatta. — *Deprimerande*, n. 4. o. *Deprimering*, f. 2.